N°. 2861

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG 26 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 25 September.

Gisteren hebben de beraadslagingen in de Tweede Kamer een heel eind wegs afgelegd. De vijf eerste paragrafen zijn aangenomen met eene toevoeging aan paragraaf 1 die ten doel heeft, om reeds in den aanhef van het adres blijk te geven van gehechtheid en liefde aan den Koning. Deze vlugge gang van de beraadslaging over het adres, was voorafgegaan door eene diskussie over de algemeene strekking. Zij was belangrijk, om de redevoering van den minister van Justitie en die van den heer van Zuylen van Nyevelt.

Intusschen, eenige leden voerden het woord tegen de algemeene strekking. Zij waren niet zeer gelukkig.

De heer Bieruma Oosting is tegen de algemeene strekking, omdat zij de Kamer niet laat op een onzijdig standpunt, van waar zij later een oordeel zou kunnen vellen over de handelingen der Regering. Het adres is vooringenomen tegen 't ministerie, hetgeen hij onbillijk vindt. Hij wil eene neutraliteit, des noods eene gewapende neutraliteit. Hij wil 't ministerie niet verdedigen, maar zijne handelingen afwachten. 't Wantrouwen, dat men tegen dit ministerie voedt, is ongegrond en alleen ontstaan door 't geschrijf der dagbladen, dat misschien indruk kan hebben gemaakt op de menigte, maar niet op het meer verlichte deel der natie in de Kamer tegenwoordig (b. v. niet op den heer Bieruma Oosting, die verre boven 't geschrijf der dagbladen verheven is). Hij ziet geene reden [illegible] hij aan den slotzin van de sluitingsrede en aan de troonrede zijne aandacht wijdt. Overigens is de strijd tegen dit goevernement heilloos. Hij kan niet [illegible] [illegible]

Dat laat zich begrijpen. Intusschen is het te betwijfelen of er over den val van 't ministerie, als de Koning begrijpt dat het hem niet dienen kan, eene treurmare in 't land zou opgaan.

De heer de Brauw keurt den toon af der troonrede. Het is geen moeijelijke zaak, om rumoer te maken over eene quæstie van toon. Maar dat de heer de Brauw in het adres een republikeinschen toon heeft weten te ontdekken, getuigt van behendigheid; wij zeggen niet dat het getuigt van eerlijkheid. Al die bezorgdheid voor den Koning bij die mannen der partijschappen, die thans het roer van Staat hebben bemagtigd, heeft telkens, als daarvan uitstalling wordt gedaan, zoo blijkbaar een nevendoel van partijbelang, dat het een verdacht aanzien krijgt. De heer de Brauw treedt hier op, om het koningschap te behoeden voor den republikeinschen toon; de heer de Kempenaer zal het straks doen om den Koning te vrijwaren voor den onvoegzamen toon van het adres. Zeer gedienstig van beiden, of liever al te gedienstig; want zij zijn in gebreke gebleven te bewijzen dat het adres werkelijk is wat zij er van zeggen. De toon van het adres wordt daarom republikeinsch en daarom [illegible] genoemd, omdat men tot den Koning spreekt als tot een Vorst die regeert, die weten wil wat er omgaat, zelf ronde taal voert en die graag van anderen [illegible]. Maar dat mag niet, volgens de heeren de Brauw en de Kempenaer. Men mag tot den Koning niet naderen dan met komplimenten; zijn er zaken te bespreken, dan mag de Kamer dat niet met den Koning, dat behoort zij met de ministers te doen. Maar zal iemand zeggen: dan schuift men den Koning op zij en de ministers nemen de plaats van den Koning in. Dat is volkomen waar. Maar dat is ook juist wat de partijschap beoogt, die thans aan 't roer zit. Zij heeft den mond vol van den Koning, maar om den Koning naar hare hand te zetten, als dit kon zijn en Zijne Majesteit het zich liet welgevallen.

De heer de Kempenaer vindt het ijselijk ongrondwettig daarenboven, dat men den Koning over zaken spreekt, en den wensch te kennen geeft, dat Zijne Majesteit aan hare ministers gelieve te gelasten, om mededeeling te doen van en door de met haar beraamde en in de troonrede aangekondigde maatregelen. Waarvoor dan ziet de heer de Kempenaer den Koning aan en wat is bij ons het koningschap, als de Tweede Kamer niet met den Koning over de belangen van 't land mag spreken, en 't slechts geoorloofd is zulks met de ministers te doen? Overigens, de heer de Kempenaer, als wij hem thans hooren, en wat hij nu zegt vergelijken bij 'tgeen hij vroeger verkondigde, toen hij nog in de oppozitie was, is niet weinig veranderd. Hij verzaakt thans door woorden en werken zijn verleden.

Nadat ook de heer van Deinse zich tegen de algemeene strekking had verklaard, om het wantrouwen daarin tegen 't ministerie betoond, verklaart de heer Schimmelpenninck van der Oye, dat ook hij bedenking heeft tegen sommige zinsneden van de troonrede. Hij betreurt den val van 't vorig ministerie, vooral van den vorigen minister van Binnenlandsche Zaken, die 't vertrouwen van geheel de Kamer genoot. Hij is vervangen door eene specialiteit, waarmeê hij niet overeenstemt. Desniettemin wil hij het beginsel ook thans in toepassing brengen, dat door een vorig ministerie is ingeroepen: wacht op onze daden. Hij vraagt ophelderingen aan 't goevernement.

De minister van Justitie staat onmiddellijk op om die te geven, aangedreven door de »zucht der Regering om in goede verstandhouding met de Kamer te leven" en omdat de Kamer regt heeft van de Regering inlichtingen te vragen. Eene zeer parlementaire verklaring van het hoofd van 't kabinet, dat het ministerie heeft zamengesteld. Hij geeft eerst een verslag van 't gebeurde omtrent de optreding van 't ministerie, en vervolgens van zijne beginselen.

1°. *De optreding.* Wat daarvan gezegd wordt, een paar bijzonderheden uitgezonderd, heeft weinig om 't lijf. Wat men mededeelt behoort tot die reeks van feiten, die niets [illegible] worden door den minister, zooveel in hem is, met een diepen sluijer bedekt gehouden. Ziehier wat hij er van verhaalt:

De minister van Buitenlandsche Zaken had om geheel persoonlijke redenen, reeds in 't vorige jaar en naderhand herhaaldelijk, zijn ontslag gevraagd. De raad van ministers had dienvolgens den Koning kenbaar gemaakt, dat, indien daarom ook hunne aftreding noodig mogt worden, zij hunne portefeuilles ter beschikking van Zijne Majesteit stelden. Destijds ontstond de vraag van 't onderwijs. (Zeker heel toevallig en niet voorbedachtelijk opgezet om de Regering te doen vallen en een nieuw ministerie aan den Koning, en het land op te dringen.) Deze zaak van 't onderwijs baarde den Koning bekommering, die zich bezwaard zou hebben gevoeld om het vorig wetsontwerp, ook al hadden 't de beide Kamers goedgekeurd, door zijne hand te bekrachtigen. Ingevolge daarvan werd hij, de minister, bij den Koning ontboden en belast met de zamenstelling van een nieuw kabinet. (Van de intrigues, die, om daartoe te komen, gebruikt zijn, niet door den minister, maar door partijgenooten, geen woord.) Maar ziet, dit is eene kurieuze bijzonderheid, middelerwijl de heer van den Bruggten werkzaam is om een ministerie te vormen, doet de Koning eene poging om het vorig ministerie te behouden, en rigt aan dat ministerie een *kabinet-schrijven*, op den dag dat het een ministerraad hield. Dan een ongelukkig toeval bewerkt dat het kabinet-schrijven des Konings niet op zijn tijd bezorgd wordt, maar eerst ter plaatse komt, daar het behoort, als het te laat is, dat wil zeggen na den afloop van den gehouden ministerraad. (Zou dat ongelukkig toeval ook aan 't opzet zijn toe te schrijven, van de partij, die de intrigue leidde? 't Is ten minste al zeer vreemd, dat een kabinet-schrijven des Konings van zooveel gewigt niet in den Haag-zelven op zijn tijd is kunnen bezorgd worden. Men komt bij 't vernemen van zulk eene toedragt onvermijdelijk tot het vermoeden, dat men dit toeval wel een weinig heeft geholpen.) De minister verzekert dat het misverstand omtrent dat kabinet-schrijven geene ongelegenheid heeft veroorzaakt, dewijl men naderhand van elders vernam, dat het vorig ministerie niet zou hebben kunnen toegeven aan 't verlangen des Konings. Wij zijn daarvan zoo zeker niet, en gelooven dat dit ook wel de meening zal zijn geweest van diegenen, die het toeval hebben begunstigd. De minister eindigt zijne mededeeling met zich te beklagen over de onaangenaamheden en moeijelijkheden door hem ondervonden bij 't vormen van zijn ministerie. Hij wenscht zulke taak zijn vijand niet toe. Genoeg zij het in allen gevalle, dat de optreding van dit ministerie 't gevolg is van de quæstie van 't onderwijs en van den wensch des Konings, om te beproeven die aangelegenheid naar genoegen te regelen.

2°. gaat de minister over tot *het blootleggen van zijne beginselen*, waarmede een elk vrede kan nemen. Het denkbeeld, dat aan de vorming van dit kabinet voorzit, is een denkbeeld van verzoening. Ons verwondert dit niet van den Koning, maar des te meer van dit ministerie, dat partijen vertegenwoordigt, die 't onmogelijke hebben gedaan om het land in beweging en onrust te brengen. Intusschen, wij nemen de verklaring van den minister aan in de veronderstelling, dat men tot heeling van de wonden, die aan 't land geslagen zijn, de homeopatische kuur aanwenden en *similia similibus* genezen wil. 't Ministerie wil alzoo verzoenen. Maar hoe? Met zich te stellen op den grond der aktuëele waarheden, dat is der feiten, die het aanneemt, gelijk zij zijn. Het wil niet zijn exkluzief, het beoogt geen aansluiten aan partijschappen, maar plaatst zich *boven* alle partijschap. Het kan daarom insgelijks niet reaktionnair zijn. Het kabinet kan niet terug wenschen wat niet meer bestaat of bestaan kan. Het wil de Grondwet, en zal daarvan geen haarbreed afwijken. Heeft het zulks niet vroeger verklaard — het was uit eerbied voor de Grondwet, die het bezworen heeft, en 't achtte dergelijke verklaring onnoodig.

Of het zal kunnen rekenen op de medewerking der Kamer is eene vraag, die eerst de tijd zal beslissen; maar de minister hoopt [illegible] meer kracht zal betoonen.

De heer Schimmelpenninck bedankt den minister voor de mededeeling, en meent te moeten opmerken, dat het stelsel door het goevernement ontwikkeld, volstrekt niet strijdig is met het stelsel van apaisement, door 't vorig ministerie in praktijk gebragt.

Eindelijk komt de heer van Zuijlen aan de beurt om het adres te verdedigen. Opmerkelijk is het dat de minister daarover geen woord heeft gezegd. De heer van Zuijlen deelt meê, dat de kommissie aanvankelijk een weerklank op de troonrede heeft willen geven, maar van dat denkbeeld is afgegaan, en liever eene weerspraak opgesteld heeft, bepaaldelijk op één punt, omdat zij daardoor meer meende te beantwoorden aan de roeping van de meerderheid der Kamer. De redenen van dit adres liggen in den politieken toestand en het ontleent daaraan zijne beteekenis. Om dit aan te toonen gaat hij terug tot het verledene, en vraagt waarom het vorig ministerie is afgetreden. De minister heeft dit niet opgehelderd. Hij schetst den toestand van 't vorig kabinet, waarmeê de oppozitie, omdat het eene [illegible] had genomen, een wapenstilstand had gesloten. De groote meerderheid der Kamer was met de Regering volkomen homogeen omtrent de quæstie van onderwijs. Ook de bevolking had daarmede ingestemd blijkens den uitslag der jongste verkiezingen, die gehouden zijn onder den invloed van de quæstiën, die het onderwijs raken. Tegenover die overgroote meerderheid der Kamer en der bevolking stond eene kleine minderheid. En ziet, het is die kleine minderheid die, juist op het oogenblik dat de meerderheid zich langs alle wegen verklaard heeft, het roer aangrijpt, om juist in de quæstie, waaromtrent de overgroote meerderheid zich verklaard heeft, een anderen weg in te slaan. Daarbij komt dat in den laatsten tijd eene felle oppozitie ontstaan was, die niet wilde apaiseren, maar [illegible] altijd strijd vergde, en een minister lasterlijk [illegible] en hem als een Godslasteraar uitkreet. En ten [illegible] van die oppozitie hebben wij dit goevernement [illegible] dagen, dat, en zulks was eene nieuwe teleurstelling, [illegible] haastte om alle aanraking met de Kamer te breken, [illegible] hoofdquæstie van den dag lijnregt in strijd stond [illegible] ministerie. De heer Bieruma Oosting heeft [illegible] den aan het einde van de sluitingsrede [illegible] tot gerustst elling gevonden. De heer [illegible] eene andere meening; hij [illegible] snede de bedoeling ligt opgesloten om in den geest der minderheid werkzaam te zijn.

Wat is er sinds gebeurd? Er zijn rapporten, circulaires

res, en benoemingen van kommissiën gekomen; maar de toestand is niet veranderd. Altijd blijft de vraag, moet de meerderheid zwichten voor de minderheid? De kommissie heeft gemeend, dat geen aarzelen te pas kwam. Dat de Kamer bepaaldelijk op één punt een ernstig, bezadigd en krachtig woord moest spreken. De Kamer is bevoegd te zeggen, zoo gaat hij voort: gij, ministers, zijt opgetreden om te voldoen aan eischen tegen 't vorig ministerie opgeworpen; gij wenscht u thans voor geruimen tijd te ontslaan van de voldoening van eene erkende behoefte. Dat kan de Kamer niet toelaten. De meerderheid wenscht dat het blijke, dat gij eene onmogelijke taak op u genomen hebt en dat de dierbaarste belangen niet mogen worden opgeofferd aan politieke berekeningen. Nu vraagt de spreker zich af, hoe de kommissie zich van hare taak heeft gekweten.

Hij meent dat de Kamer bij de troonrede den Koning niet mag afscheiden van de ministers. De troonrede is eene Regeringsdaad, en valt als dusdanig onder 't oordeel der Kamer. Men heeft het adres oneerbiedig, onwelvoegelijk, wantrouwend, enz. genoemd; maar men heeft niet eene enkele dier beschuldigingen bewezen. Bij gebrek aan goede redenen is de heer de Brauw voor den dag gekomen met het oorspronkelijk ontwerp, dat de kommissie in overleg met de Kamer heeft gewijzigd. Een bezwaar vooral heeft zwaar gewogen, het bezwaar dat wantrouwen in het adres doorstraalt. Doch daarvan is geen bewijs geleverd. En ware het zoo, dan vraagt hij of er geene redenen zouden zijn voor dat wantrouwen. Hij wil er op wijzen, dat dit ministerie onvoorzigtige vrienden heeft (ongelukkiglijk en ook weêr toevallig zijn alle vrienden van dit gouvernement, voor zoover zij in de pers spreken, even onvoorzigtig). Die vrienden hebben er sinds lang op aangedrongen dat het bewind verlost mogt worden van heilloze instellingen, dat de laatste sporen van de Grondwetsherziening moeten worden uitgewischt, dat er een einde moet komen aan het gepraat der Staten-Generaal, enz. Men kan dit nu wel niet op rekening van het gouvernement schrijven; maar opmerkelijk is het toch, dat juist die partij, die zoo sprak, den juichtoon aanhief om de optreding van dit bewind. Hij erkent eindelijk, en daarmede sluit hij, dat hetgeen door den minister van Justitie zoeven gezegd is, grond tot geruststelling kan bieden ook dan, wanneer nog niet alles opgelost is.

Met deze redevoering zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en is de algemeene strekking van het adres met de groote meerderheid van 44 tegen 20 stemmen goedgekeurd.

Met welke beuzelarijen men zich al niet troost, wanneer afdoende troostgronden ontbreken! Het officieuze orgaan van het ministerie, het *Residentie-blad*, kan niet ontkennen, dat de benoeming van de voorzitters der afdeelingen van de Tweede Kamer, dat de zamenstelling van hare kommissie voor het koncept-antwoord op de troonrede en dat haar koncept-antwoord zelf veelbeteekenende waarschuwingen zijn voor het ministerie, waaruit duidelijk blijkt, dat het de meerderheid der Tweede Kamer tegen zich heeft. Wel zoekt het officieuze orgaan van het ministerie zich voor de nederlagen, welke zijne beschermheeren slag op slag ondergaan, schadeloos te stellen eensdeels door te smaden op de »Volksvertegenwoordiging, welker streven zou zijn »als van oudskamertje te spelen" en van welke het met eene dreigende ironie verklaart, dat »de Regering der kamer-koninkjes een einde behoort te nemen," en anderdeels door op snorkenden toon te gewagen van het »onvoorwaardelijk »vertrouwen," dat aan het ministerie, wel te verstaan buiten de Volksvertegenwoordiging, van alle kanten geschonken wordt: het *Residentie-blad* voelt echter zelf nog, dat het met de volksvertegenwoordiging te beschimpen en het ministerie te bewieroken, de beteekenis niet vermindert der nederlagen, die het ministerie, bij zijne eerste aanrakingen met de Vertegenwoordiging, te verduren heeft gehad en dat het er nog iets anders op verzinnen moet om het ongelukkige figuur, dat zijne vrienden maken, eenigermate te vergoelijken. Zoo laat het zich verklaren, dat het in zijn Nommer van gisteren de volgende beuzelpraat debiteert:

»Bij de keus der voorzitters [van de afdeelingen der Kamer] ontbraken twee, alsnu leden. Waren die op hun post geweest, dan zou de heer Baud zeker benoemd zijn tot voorzitter der eerste afdeeling en tot lid van de kommissie voor het adres en, hoogstwaarschijnlijk, baron Schimmelpenninck van der Oije, in de vierde afdeeling tot dezelfde betrekking en taak zijn geroepen. Dan hadden alzoo in de kommissie voor het concept-antwoord gezeten de heeren van Lijnden, Baud en, meer dan waarschijnlijk, baron Schimmelpenninck van der Oije, en dan zou gewis dat concept-antwoord op de Troonrede een anderen geest hebben geademd.

»Men ziet hieruit, van hoeveel belang het is, dat de gematigd-liberale leden steeds op hun post zijn."

Inderdaad, dat ziet men hier wel uit! En tevens ziet men er uit, welke groote gevolgen de kleinste oorzaken kunnen hebben. Twee vertegenwoordigers, de heeren Baud en Schimmelpenninck van der Oije, welken het *Residentie-blad* zich aanmatigt onder de ministeriëelen *quand-même* te rangschikken — die twee leden, niet meer dan zij met hun beiden, zijn afwezig bij de benoeming van de voorzitters der afdeelingen; die benoeming zelve loopt daardoor uit op eene nederlaag voor het ministerie en, zoo als dat gaat, — een ongeluk komt toch nooit alleen, — van die eerste nederlaag zijn weer twee andere nederlagen het gevolg. Waren de heeren Baud en Schimmelpenninck maar op hunnen post geweest, — zij hebben wat op hun geweten en geen lid van het nieuwe ministerie zal hen dan ook in 't vervolg met een goed gezigt meer aan kunnen zien — hoe geheel anders ware het dan gegaan! In plaats van nederlagen te ondergaan, had dan het ministerie gezegepraald *sur toute la ligne*. De afdeelingen waren dan gepresideerd door zijne vrienden, het adres ten antwoord op de troonrede ware dan door zijne vrienden ontworpen en hun ontwerp-adres had dan een air van verwantschap gehad met de artikelen van wijlen den *Nieuwsbode*, of van het *Residentie-blad* en het *Goudsch Kronijkske*. Zoo beuzelt het *Residentie-blad*. De beraadslagingen der Tweede Kamer en hare eindstemming over het koncept-adres zullen toonen hoezeer het zich-zelf en zijne lezers misleidt met te beweeren, dat de door het ministerie reeds geleden nederlagen alleen aan de heeren Baud en Schimmelpenninck te wijten zijn.

De *Haarlemsche Courant* is, zooals men weet, van ouds een blad voor niets anders bestemd, dan tot het opnemen van nieuwstijdingen, ongelukken en geboorte-, huwelijks- en doodsberigten. Sedert de optreding van de tegenwoordige Regering schijnt zij echter meermalen gebruikt te worden tot plaatsing van zoogenaamde *communiqués* van hooger hand. Haar Nommer van heden bevat weder een dergelijk *communiqué*. De bewoordingen vermeldende waarin het koncept-adres der Tweede Kamer aan den Koning over de quaestie van het onderwijs vervat is, laat de *Haarlemsche Courant* daarop volgen:

»Velen vleijen zich dat de meerderheid der Kamer dergelijk antwoord, als bijregt in strijd met de vervulling der wenschen des Konings, niet zal goedkeuren, en op deze heeft het ontwerp een zeer ongunstigen indruk gemaakt, vermits, indien de meerderheid er zich mede mogt vereenigen, dit volgens het gevoelen van bevoegde beoordeelaars, aanleiding kan geven tot belangrijke verwikkelingen."

In de gisteren gehouden zitting van den gemeenteraad zijn benoemd: tot lid der kommissie van voorbereiding der publieke werken, de heer Heshuijsen, ter vervanging van den heer Wolterbeek, die zijne benoeming niet heeft aangenomen; tot tijdelijken wethouder, wegens ziekte der hh. Wttewaal en Brouwer Ancher, de heer Teding van Berkhout; tot regenten over de beide Gasthuizen, de heeren Cool, Wolterbeek, Lintelo de Geer, Corver Hooft, Cats Bussemaker en Herckenrath, thans leden van den tijdelijken raad van administratie over die instelling.

Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland hebben, bij resolutie van 23 dezer, bepaald: 1°. dat de [illegible] van den heer mr. A. M. de Rouville, die in 1862 zou hebben moeten aftreden, zal plaats hebben op Dingsdag den 7 Oktober 1856, en 2°. dat, indien er eene herstemming mogt worden vereischt, die zal plaats hebben op Dingsdag den 21 Oktober daanstaande.

Bij den minister van Finantiën is ontvangen een koupon groot *f* 1.25[5], door een onbekende onder het postmerk 's Gravenhage van den 21 dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Op het Damrak is gisteren avond een ponny, voor een wagentje gespannen, tegen een boom gereden, aan het hollen geraakt en bij de Nieuwebrug in het water geloopen. Van het rijtuig losgemaakt, is het paardje het IJ ingezwommen, en aan de Mosselensteiger ongedeerd uit het water gehaald.

Zoo even vernemen wij, dat in den afgeloopen nacht in de R. kerk te Geffen een afschuwelijke diefstal is gepleegd. Het spreekt van zelf, dat wij op dit oogenblik daarvan nog geene uitvoerige bijzonderheden kunnen mededeelen; maar met eenige zekerheid kunnen wij melden, dat bij het afzenden der tijdingen reeds vermist waren een remonstrance, 2 ciborien 2 kelken en de H. Olievaten. (*N. N. B.*)

Aan de beoordeeling van den minister van Financiën onderworpen zijnde de vraag, of de akten van aanstelling of admissiën, onder anderen, van gedelegeerden (debitanten) der 2de klasse der staats-loterij, die, volgens de bestaande voorschriften, door de gemeente-besturen verleend worden, kunnen worden afgegeven op ongezegeld papier en ongeregistreerd, is door genoemden minister, bij missive van 12 dezer, N°. 104, te kennen gegeven, dat die aanstellingen of admissiën, op grond dat de debitanten geene bezoldiging uit 's rijks, provinciale of gemeentekassen genieten, niet vallen in de termen van artikel 11, N°. 1, der wet van den 16den Junij 1832, maar behooren tot de *actes d'administration publique*, welke, ingevolge art. 70, § III, N°. 2, der wet van 22 Frimaire VII, vrij van registratie zijn; en dat hieruit volgt, dat zij te rangschikken zijn onder de besluiten en beschikkingen van openbare besturen en instellingen, betrekkelijk zaken van orde en beheer, in N°. 3 van Art. 27, A, der wet van den 3den Okt. 1843 van het zegelregt vrijgesteld; zoodat zij, in originali, op ongezegeld papier kunnen worden opgemaakt en ongeregistreerd kunnen worden uitgegeven, waaruit van zelf voortvloeit, dat zij niet op het repertorium behooren te worden ingeschreven.

Z. M. heeft den heer J. T. Koorn, op zijn verzoek, eervol ontslagen als lid en vice-prezident van het kollegie van regenten over het huis van arrest te Alkmaar, onder dankbetuiging van de door hem bewezen langdurige diensten, en in zijne plaats het vice-presidium opgedragen aan het lid van dat kollegie mr. G. van Leeuwen, offic. van just. bij de arrond.-regtbank te Alkmaar, terwijl in diens plaats tot lid van hetzelve kollegie is benoemd de heer L. de Sonnaville, lid van den gemeenteraad aldaar. — Pensioen verleend aan T. van Chastelet, komm. bij 's Rijks entr. te Rotterdam, *f* 476; mr. J. T. J. B. Tielemans, refer. bij het departement van Financiën, *f* 1276; A. Kooy, arrond.-dir. der dir. bel., enz., *f* 1848; P. A. Remmen, ontv. der dir. bel., enz., te Well, *f* 618; J. A. Neyssel, vis. der in- en uitg. regten en acc. te Amsterdam, *f* 1144.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag 24 September.

In de zitting van heden, door 67 leden en al de de ministers bijgewoond, is ingekomen een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij voor 1857.

De beraadslagingen over het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede zijn in deze zitting aangevangen. Over de algemeene strekking hebben het woord gevoerd de heeren Bierma Oosting, de Brauw, de Kempenaer, van Deinse, Schimmelpenninck van der Oije, die haar bestreden, en de minister van Justitie. [illegible] algemeene strekking verdedigd was door den heer van Zuijlen van Nyevelt, voorzitter der Kommissie, is zij met 49 tegen 20 stemmen goedgekeurd.

Voor de algemeene strekking hebben zich verklaard de heeren: Bosscha, Gevers Deijnoot, Vegilin van Claerbergen, van Hoëvell, de Limpers, van Zuijlen van Nyevelt, Heemskerd, van Akerlaken, Hoynck van Papendrecht, van der Veen, Wijbenga, de Poorter, Wintgens, Sloet tot Oldhuis, ter Bruggen Hugenholtz, Jespers, Westerhoff, Taets van Amerongen, Blaupot ten Cate, Reinders, van Bosse, Beens, Zylker, Meijlink, van Eck, Godefroi, de Lom de Berg, Storm, Bots, van der Poel, Luijben, Dommer van Poldersveldt, Anemaet, Dirks, Slicher van Domburg, [illegible] van Wintershoven, Hengst, Thorbecke, van Nispen van Sevenaer, van der Linden, Sander, Nolthenius, Meeussen en de Voorzitter.

Tegen de algemeene strekking hebben gestemd de heeren Hoekwater, de Kempenaer, Mackay, Bierma Oosting, van Rappard, van Deinse, Kien, van Reede van Oudtshoorn, Stolte, Groen van Prinsterer, Schimmelpenninck van der Oije, van Frank, Elout van Soeterwoude, van Heiden Reinestein, Baud, van Foreest, [illegible], de Brauw en [illegible].

[illegible] afzonderlijke paragrafen in behandeling genomen.

De heer Rochussen heeft voorgesteld om het adres van antwoord aldus te doen aanvangen:

„De Tweede Kamer der Staten-Generaal, hoogelijk waarderende het haar geschonken voorregt dat Uw Majesteit in persoon de zitting der Staten-Generaal is komen openen, acht zich gelukkig hier de betuiging te kunnen ontboezemen van de liefde en gehechtheid, welke zij voor Uwe Majesteit en Hoogstderzelver Huis koestert,"

en om daarna de eerste paragraaf te doen luiden:

„Zij vernam met genoegen van Uwe Majesteit dat onze betrekkingen met het buitenland, ook na het gezegend herstel des vredes, van welwillendheid en goede gezindheid blijven getuigen."

Na eene beraadslaging tusschen de heeren Kien, van Akerlaken, Godefroi, Schimmelpenninck van der Oije, Rochussen en van Zuijlen van Nyevelt, is de voorgestelde wijziging met 58 tegen 9 stemmen, en paragraaf 1, gewijzigd, met op eene stem (die van den heer Kien) aangenomen.

Tegen de wijziging van den heer Rochussen stemden de heeren Hoekwater, Taets van Amerongen, Blaupot ten Cate, Reinders, Zylker, Schimmelpenninck van der Oije, Storm, Anemaet en Slicher van Domburg.

Over paragraaf 2, luidende:

„Zij verheugt zich in de verzekering, dat zee- en landmagt beide met eere aan hare roeping voldoen, en waardeert de zorg van Uwe Majesteit voor de verbetering van het materieel der marine. Zij vertrouwt tevens dat, met het ophouden van den oorlog de noodzakelijkheid van buitengewone uitgaven voor het leger is vervallen."

voerden het woord de heeren van Hoëvell, ter Bruggen Hugenholtz, Schimmelpenninck van der Oije en de minister van Marine, waarna die paragraaf met 61 tegen 6 stemmen werd aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Taets van Amerongen, Bierma Oosting, Kien, van Heiden Reinestein, Baud en van Lynden.

Aan de behandeling over paragraaf 3, namen deel de heeren van Lijnden, van Zuijlen van Nyevelt, leden der kommissie, Thorbecke en de Kempenaer, welke voorstelde om den laatsten volzin weg te laten. Dat voorstel werd met 50 tegen 13 stemmen verworpen, en de paragraaf onveranderd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Paragraaf 4 werd zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Paragraaf 5 werd met 44 tegen 23 stemmen zonder beraadslaging aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Wintgens, de Kempenaer, van Rappard, Taets van Amerongen, Bieruma Oostiug, van Deinse, Kien, van Reede van Oudtshoorn, Godefroi, Stolte, Schimmelpenninck van der Oije, van Franck, Elout van Soeterwoude, van der Poel, van Heiden Reinestein, Blom, van Foreest, Hoffman, Rochussen, van Lynden, de Brauw, Sander en Nolthenius.

Bij de opening der beraadslagingen over paragraaf 6, heeft de heer Groen van Prinsterer voorgesteld die aldus te lezen: „Ook bij het uitzigt op de voordragt van velerlei belangrijke wetten mogen wij niet ontgeinzen dat de regeling van het lager onderwijs thans in de hoofdtrekken geen langdurig uitstel gedoogt. Wij waarderen Uwer Majesteits bezorgdheid voor het regt en de gewetensvrijheid van allen, en zijn gaarne bereid elk middel te onderzoeken waardoor Uwer Majesteits Regering oordeelt dat getrouwe naleving der Grondwet met de behoefte van eene op weinige uitzonderingen na christelijke bevolking in overeenstemming kan worden gebragt."

Die wijziging en de paragraaf zelve zullen morgen ten elf ure in behandeling komen.

's GRAVENHAGE, 24 Sept. Heden morgen zijn verschillende leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij den Koning toegelaten.

— Gisteren middag heeft er eene vergadering van den raad van ministers plaats gehad, die ten twee ure een aanvang genomen en tot vijf ure geduurd heeft.

GOUDA, 24 September. Heden, de derde groote kaasmarkt van dit jaar, waren ongeveer 110 à 120 wagens kaas aangevoerd, waarvan de prijs was: van 8½ tot 10 Ned. ℔ *f* 27 à *f* 28, van 7 tot 8½ Ned. ℔ *f* 26 à 27; van 5 tot 7 Ned. ℔ *f* 25 à *f* 26, alle puike kwaliteit; de mindere soorten bedongen *f* 20 à 24.

HOORN, 23 Sept. Tot welke eene hoogte de prijs van het land in onzen omtrek thans gestegen is en al nog meer en meer stijgt, kan op nieuw blijken uit de prijzen, dezer dagen voor land besteed, dat voor nog weinige jaren (ruim een vierde eener eeuw) voor nog minder dan een derde van den thans besteeden prijs gekocht is. Zoo is er land verkocht, dat per bunder door elkander nog geen zes honderd gulden kostte, voor de enorme som van *f* 1970 per bunder. Onderanderen heeft een perceel van eenige bunders, dat in het laatst der vorige eeuw voor *f* 410 is gekocht, thans opgebragt per bunder *f* 2030. Eene merkwaardigheid, die wel ter vermelding waardig is. (*Amst. Ct.*)

ARNHEM, 28 Sept. Wanneer men het afgeloopen zomersaizoen met dat van vorige jaren vergelijkt, treft het de opmerkzaamheid van elk, die met den toestand onzer stad bekend is, dat dit saisoen bijzonder stil is geweest. Er hebben zich weinig vreemdelingen opgehouden en de logementhouders zijn dan ook alles behalve tevreden over hunne ontvangsten. [illegible] twee en [illegible] menigte van handwerkslieden niet veel werk verschaft. De openbare gemeentewerken oefenen echter nog betrekkelijk gunstigen invloed uit; terwijl in de nabijheid van het station van den spoorweg twee groote loodsen zijn opgeslagen, waarin de door de Rhijn-Spoorweg-Maatschappij aanbestede ijzer- en timmerwerken vervaardigd worden. Een sterk bewijs van stilstand levert de daling in den prijs der vaste goederen (huizen en tuinen) binnen den kring der stad, waarvoor men vroeger buitensporig hoog betaalde en die thans, bij openbare verkoopingen, naauwelijks gegadigden uitlokken. Men koestert een aanzien der toekomst geene groote verwachtingen en ziet eindeigenlijke crisis te gemoet, nu de spoorweg tot Oberhausen bijna voltooid is. (*H.*)

MAASTRIGHT, 22 Sept. Mr. Jhr. Edm. van Meeuwen, oud-kommissaris des Konings in Limburg, is dezen morgen, ten 11 ure, met de stoomboot naar Venlo vertrokken, zich begevende naar 's Hertogenbosch, alwaar hij zijne woonplaats gaat vestigen.

Zijn opvolger, de heer Mr. van der Does de Willebois is, na eenigen tijd verbleven te hebben wederom naar 's Hertogenbosch vertrokken. Men verzekert dat Z. Exc. binnen veertien dagen zijn hooge betrekking zal aanvaarden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 23 Sept. De voorname zorg der Regering blijft om ten voordeele der arbeidende klasse de krizis der huishuren te verminderen. De stad Parijs schijnt voornemens 2 à 3000 huizen te huren, om die weder voor haar rekening aan arbeidersgezinnen te verhuren. De *Moniteur* bevat een artikel over den steeds stijgenden huurprijs, waarin betoogd wordt, dat deze rijzing hoofdzakelijk veroorzaakt is door het veelvuldig afbreken van huizen in de volkrijkste buurten.

— Dit Livorno en andere deelen van Italië wordt zeer over schaarschheid aan gereed geld geklaagd. Dit, zoowel als de verwacht wordende gewapende demonstratie tegen Napels, draagt veel bij tot de verlamming van alle handelsoperatiën aldaar.

— Volgens een in omloop zijnde gerucht, zou de Keizer van Rusland, in de maand Januarij zijne moeder te Nizza bezoeken, en alsdan aldaar eene bijeenkomst met Keizer Napoleon hebben.

— De heer Rayneval, fransch gezant te Rome, bevindt zich sedert eenige dagen te Biarritz.

— Men zegt dat Oostenrijk ongaarne ziet dat de heer von Hatzfeld zich zoo lang te Biarritz blijft ophouden, en dat dien staatsman door den franschen Keizer zooveel eer wordt bewezen. Men weet hoe wantrouwend de twee groote duitsche Staten steeds jegens elkander zijn.

— De *Moniteur* en de fransche ministerieële bladen bewaren het stilzwijgen over de napelsche quæstie en laten de engelsche dagbladen in afwachting der meer of minder oorlogzuchtige houding van de vereenigde vloten alleen tegen den koning van Napels uitvaren. Men maakt de opmerking dat het protokol van 8 April niet alleen over Napels handelt, maar ook over den pauselijken Staat, Lombardije en het meerendeel der italiaansche Staten, ten gevolge der opmerkingen van graaf Cavour, Lord Clarendon en graaf Walewski. Zoo dus met Napels een begin wordt gemaakt, zegt men, zullen ook de andere Staten hun beurt krijgen. Is dit zoo, dan staan wij aan het begin van ernstige verwikkelingen.

— Den eersten Oktober wordt nu stellig als de dag opgegeven, dat keizer Napoleon in zijn hoofdstad zal terugkeeren.

— Een korrespondent uit Konstantinopel spreekt weder van de moeijelijkheden, die in verschillende gedeelten van het rijk de invoering van den Hatti-Hoemayden ontmoet. Onlusten bedreigen Syrië, zoodat men daarheen troepen denkt af te zenden.

— Een ministerieël blad van Madrid, de *Hoja authografa* beweert, dat het niet onmogelijk is dat de verkoop der kerkelijke goederen geschorst wordt, zonder daarom geheel afgesteld te worden; het zou slechts een tijdelijk tusschenpoos wezen in afwachting dat de spaansche Regering de tijd had zich met den H. Stoel verstaan. Het zelfde blad deelt mede dat de verkoop der goederen die geen kerkelijk eigendom zijn intusschen zal worden voortgezet.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Sept. De *Globe* zegt, dat 27 soldaten en 4 onder-officieren van het italiaansche vreemden legioen bij hunne terugkomst in hun vaderland gearresteerd zijn. 14 hunner, uit Lombardije afkomstig, zijn naar een krijgsraad te Mantua verzonden; de overige zijn naar den kerker gebragt. De vertegenwoordiger van Engeland bij de hoven van Toskane en Parma heeft hiertegen geprotesteerd.

— De *Morning-Herald* bevat uit New-York, 9 September, het volgende schrijven: [illegible] zekert ons dat te Washington aan het departement van oorlog berigt ontvangen is van een nieuwen opstand onder de Indianen, die aan de floridasche moerassen wonen. Het schijnt dat sedert de bekende overeenkomst met den beruchten Billy Baerlegs, nieuwe hoofden zijn opgestaan, en dat de inwoners van Florida zich voorbereiden op een vreeselijken oorlog, te meer daar een groot aantal voortvlugtige slaven zich onder de wilden bevinden. Versterkingen zijn daarheen gezonden, en generaal Hainey, die zich door schitterende overwinningen tegen de Sioux en andere Indianen van het westen onderscheiden heeft, zal, zegt men, er het bevel over voeren. De laatste oorlog in Florida, onder het prezidentschap van Buren, heeft dertig millioen dollars aan de schatkist gekost. Men beweert, ook dat de *Illinois*, verleden Vrijdag van hier vertrokken, zeer klare voorschriften heeft mede genomen, ten einde een einde te maken aan het bewind van het veiligheidskomité te San Francisko. President Pierce heeft Washington Zondag verlaten, om zich naar de bronnen van Warrenton in Virginie te begeven.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Sept. De gebeurtenissen van Neufchatel maken een grooter zorg voor het kabinet uit, dan schijnen zou, hoewel het zijn diplomatieke handelingen met veel geheimzinnigheid omsluijert. Deze zaken verlevendigen de herinnering aan oude geschillen tusschen Oostenrijk en Zwitserland ten opzigte van voorvallen, waarin de bondsregering zich met dezelfde fixheid gedragen heeft.

Een der voornaamste grieven, waarvan Oostenrijk nog het herstel wenscht, is de opheffing der kloosters van Muri, Wettingen, Fahr, Hermetschwijl, Gnadenthal en Baden, inrigtingen, die gesticht of begiftigd zijn door het huis van Habsburg, en die de kantonnale regering van Aargau ten hare voordeele in 1841 heeft verbeurd verklaard. Het protest van Oostenrijk, toen krachtig door Pruissen ondersteund, is vruchteloos gebleven. Deze beide gebeurtenissen, de zaak der kloosters in 1841 en die van Neufchatel in 1848, hebben zekere punten van overeenkomst en Oostenrijk zal niet anders kunnen doen dan zich met Pruissen verbinden om Zwitserland te verpligten aan Europa zekere waarborgen te geven van eerbied voor de onschendbaarheid van het eigendom. Men weet dat den 8sten Julij 1835, von Metternich aan den graaf de prins de Bombelles, Oostenrijks gevolmagtigde bij den Zwitserschen bond schreef: „Oostenrijk wil dat Zwitserland aan de staatkundige voorwaarden voldoe waardoor het zijn plaats onder de onafhankelijke Staten bekleedt."

— Men heeft eenigen tijd geleden een joodsch slagter van 109 jaar de oudste man van Hongarijë en Oostenrijk genoemd. Men berigt nu, dat te Groswardein een nog oudere vrouw leeft. Zij is walak van oorsprong, 122 jaren oud, en nog zoo gezond, dat zij persoonlijk het keukenwerk waarneemt. Zij ziet zeer goed, heeft nog al haar tanden en loopt met veel gemak, hoewel haar ligchaam uitgedroogd is als een mummie.

— Wat sedert vele eeuwen in Bulgarijë niet heeft plaats gehad, geschiedde dezer dagen te Widdin, waar de christelijke ingezenen tot hunne groote blijdschap, door de klok ter kerk werden geroepen. De turksche inwoners waren zeer verbitterd, en wilden dit beletten, maar moesten zich eindelijk daarin schikken.

BERLIJN, 23 Sept. Een telegrafiesch berigt uit Kopenhagen meldt, dat Prins Napoleon heden hier is aangekomen. Prins Christiaan van Denemarken heeft hem aan boord van de *Reine Hortense* een bezoek gebragt.

— Het huwelijk van den groothertog van Baden en de prinses Louise van Pruissen is te Berlijn met de grootste plegtigheid gevierd. Een groot getal steden der monarchie hebben de jeugdige prinses adressen van gelukwensching doen toekomen. Al de organen der pers, van welke kleur ook, bevatten bij deze gelegenheid artikelen die een warm patriotismus en een opregte geestdrift voor de regerende dynastie ademen.

ITALIE.

ROME, 18 Sept. Mgr. Viale Prela, Aartsbisschop van Bologna, heeft heden den kardinaalshoed ontvangen. Hij is 1799 te Bastia geboren.

— De Kardinaal Brunelli zal tot Bisschop van Osimo benoemd worden.

— De heilige Vader heeft van den franschen Keizer twee rijke geschenken gekregen. Het een is een borduurwerk voorstellende de oprigting ven het kruis door Daniël de Volterra, het ander een groote vaas van Sèvres in den vorm van een gothieke doopvont.

STADSNIEUWS.

In de 230ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse [illegible] Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen: N° 3441, 15060, 15973 en 16817 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 25 September.

OVERLEDEN (19 Sept.). A. C. Metzler, 69 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 23 Sept. Crocker, Esther Francis, New-York.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 24 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 54⅝; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 96⅛. Spanje 1—3 pc. 23⅞, Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. 85⅛; Oostenrijk Met. 5 pc. 77½; id. Nat. 5 pc. 79⅛.

PARIJS, 24 Sept. Fransche 4½ pc. 91.50; 3 pc. 69.50; 3 pc. Spanje 39; id. 1¼ pc. 24½; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 23 Sept. 3 pc. Schuld 40⅝; id. 1¼ pc. 25⅜.

LONDEN, 24 Sept. Cons. 93⅞; Spanje buiten. 3 pc. 43; id. 1¼ pc. 24¼; Comité-Bew. —; Pass. —; Rusl. 5 pc. —; id. 4½ pc. —; Holl. 4 pc. 98; id. 2½ pc. 64¼; Sard. 5 pc. —; Braz. —; Peru 4½ pc. 79½; Gren. [illegible] —; Mexiko 3 pc. —; Portugal 4 pc. —; Ecuador [illegible] Wissel op Amst. —; Hamburg —.

WEENEN, 24 Sept. Met. 5 pc. 80; id. 4½ pc. 71½; Bank-Aktiën 1075; Credit Anst. 331; Wissel op Londen 10.09; Amst. [illegible]; Parijs [illegible]; Goud —; Zilver [illegible].

BERLIJN, 24 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 106.

HAMBURG, 24 Sept. Spanje 1¼ pc. 35⅜; id. 3 pc. 22½; Rusl. 5 pc. 100⅛; 3 pc. Mexikanen 41⅞; 5 pc. Sardinië 90½; Wissel op Londen 3/m. 13.⅛; id. kort 13 2⅜; Amst. 36.25.

FRANKFORT, 24 Sept. 5 pc. Met. 75; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23⅝; id. 3 pc. 38⅜; Wissel op Londen 3/m. 117; Parijs 92⅝; Weenen 113½; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	55		Livorno	2/m. *f*	39⅝
»	zigt »	55$\frac{7}{16}$		Napels	» »	86
Bordeaux	2/m. »	54⅞		Petersburg	» »	1.83
»	zigt »	55⅛		Weenen	6/w. »	33⅝
Madrid	3/m. »	240		Augsburg	» »	35½
Cadix	» »	240		Frankfort	» »	[illegible]
Sevilla	» »	239		Hamburg	2/m. »	[illegible]
Bilbao	» »	239		»	zigt »	[illegible]
Lissabon	» »	41		Londen	2/m. »	[illegible]
Porto	» »	41		»	zigt »	[illegible]
Genua	2/m. »	45⅛		Rotterdam		[illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		23 SEPT. 4½ u.	gebl.	24 SEPT. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	62⅛	61 9/16	62	61⅞
Dito Dito	3 „	73⅜	73	73⅝	73⅝
Dito Dito	4 „	93½	93¼	93½	93⅝
O. I. Leening 1844	4 „	93½			
Amortis. Syndik.	3½ „		89⅞		
Handel-Maatschappij	4½ „		129½		
Aand. Rijn-Spoorw.	4½ „				
„ Holl. Spoorw.-M.	„				
Obligatiën	4½ „				
Maatschappij van Weld.	4 „				
Aand. Ned. Bank	„				
België	2½ „				
Dito bij *Rothschild*	2½ „	51	50 7/16		
Frankrijk, Obligatiën	3 „				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ „	24	23⅞	24	23⅞
Dito	3 „				
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	38½	38¼	38 7/16	38 5/16
Coupon-Bewijzen		5 11/16	5⅝	5¾	
Amortisable Schuld		6 11/16	6⅞		
Portugal, te Londen	3 „	43⅞	43⅝	43¾	
Dito Uitgestelde			22		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „	101⅜	101½		
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	101	101	101¼	101¼
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „				
Dito	4½ „				
Dito bij *Hope*	4 „		82⅜	82¾	82⅝
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4 „	82⅝	82	82½	82
Dito bij id. 5de Serie	5 „				
Certifikaten te Hamburg	5 „				
Inschrijving in Assignat.	6 „				
Certifikaten van dito	6 „				
Polen, Certifikaten	4 „				
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5 „	73¾	72¾	73	72⅞
Dito Nationale	5 „	75 5/16	74⅝	74⅞	74¾
Dito Nieuwe 1847	2½ „	38⅛	37¾	37⅞	
Dito 1851 en 1852	2½ „	38⅛	37¾	37⅞	
Dito Nieuwe	5 „	82¾	81⅞	82⅛	82
Dito 1854	5 „	82⅝	81⅞	82⅛	82
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5 „				
Dito	4 „				
Aand. met Loting fl. 250	„				
Nieuwe dito 1854		f 318			
Pruiss. Aand. 1854	3½ „	206			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „				
Sardinië	5 „				
Denemarken, Leen. te Lond.	5 „				
Louisiana bij *Hope*	5 „				
[illegible]	5 „	98⅝	98⅝		
Dito	4½ „				
Mexico	3 „	21¼	21	21 1/16	
Dito Onbepaalde	3 „	21¼	21	21 1/16	
Peru	4½ „				
Grenada, à £ 100	2½ „	20⅝	20½	20⅝	
Dito Uitgestelde		7 1/16	6 15/16	7	
Equador à £ 100			14⅝	14½	
Venezuela, à £ 100	4½ „	29¾	28¾	29¼	
Dito Uitgestelde	1½ „				
Grieken, te Londen	5 „		4 15/16	4 15/16	

N. 5 pc. Stieglitz 92 15/16, 93¼; O. B. A. f 1210, 1215; Gren. onb. 20½, ⅝; Ecuad. onb. 14⅝; Ven. 28¾, 29¼; Gr. 4 15/16, 15/16.

Begin beurs verkeerde de markt op nieuw in eene zeer flaauwe stemming, en werden de binnenl. en oostenrijksche fondsen op nieuw tot verlaagde koers afgegeven. De beurs herstelde zich later, om als gisteren te sluiten.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt., Prolongatie 5 pCt., Diskonto 4 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 September.

GRAANMARKT.

Tarwe ruim prijshoudend met redelijken handel aan consumptie; verkocht: 127 ℔ o. wb. Pools f 530; 129 ℔ b. dito f 500; 128 ℔ rb. dito f 470; 123 ℔ wb. dito f 495; 120 ℔ b. dito f 450; 133 ℔ Kubanka f 380, 385; 124 ℔ Norder f 425.

Gedroogde Rogge f 3 hooger, ongedroogde onveranderd: 121 ℔ Pommer f 270; 120 ℔ Amerik. f 285; 118 ℔ Petersb. f 250; 117 ℔ dito f 247.

Garst f 4 a 6 hooger: 114 ℔ j. Deens. f 260; 100 ℔ n. Vriess. winter f 215.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. Cromhorn 81, 83 £. *Lijnzaad* een doen: 107/8 ℔ Archangel f 315, 113 ℔ Besarabie f 357½. *Raapolie* op 6/w. f 51¼; Vliegend f 50; 1° Oct. ek f 49⅝, ¾, Nov. f 49½, Dec. f 49¼. *Lijnolie* op 6/w. f 41¼; Vliegend f 40; 1° Oct. f 39¼; Nov. f 38, 7¾; Dec. f 36¾. *Hennepolie* op 6/w. f 44, Vliegend f 46.

ROTTERDAM, 23 Sept. Tarwe. 160/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 520; 160/2 ℔ Nieuwe dito f 460; 156/2 ℔ jarige Roode Nassaudietsche f 490; 162/2 ℔ St. Petersburger Kubanka f 410. — Rogge. 146/2 ℔ Archangel f 264; 143/2 ℔ Stockholmer f 275. — Boekweit op 142/2 ℔ Rhijn f 265, 270.

SCHIEDAM, 24 Sept. Rogge. Verkocht: 144, 145/2 ℔ Archangel f 257, 260 6/w. — Gerst. 126/2 ℔ Libau f 305 3/m.; 128/2 ℔ Manheim. f 245 6/w. — Moutwijn f 24; Jenever f 29,50; Amst. Proef f 30,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 24 Sept. *Granen* kalm; van Amer. Rogge zijn ca. 1200 hect. a f 9 per 70 k°. verkocht. Inl. disp. bedong f 9.78.

Katoen. Tot volle prijzen ging heden veel om.; van N.-Amer. zijn ca 680 bn. verkocht.

LONDEN, 23 Sept. *Suiker* vast. Eene zeilende lading van 930 bo. 845 zak bruin Bahia, benevens 4095 zak, 45 bn. blank per *Christine* zijn afgedaan a 28 s. 6. d. voor bruine en 32 sh. voor witte.

Koffij zonder handel en goed ord. Ceylon a 52 s. 6 d. a 53 s. gedaan.

Rijst. Voor zeilend Arracan en Rangoon wordt hooger geboden. Eene lading 700 ton Arracan per *Bucephalus* zeilend bedong 10 s. 9 d. Oude Cond. van het Continent, 6000 bn. Rangoon in loco haalden 10 s. Voor zeilend Moulmen wordt 11 sh. geboden.

Talk vaster. In loco 51 s. 3 d.

AVIGNON, 21 Sept. *Meekrap* onveranderd doch vast op fcs. 47/48 voor rosé wortels, 50 a 50½ voor palud wortels 59/60 voor rosé en 62/65 voor palud wortels.

NEW-ORLEANS, 5 Sept. *Katoen.* Middling 11¾, fair 12½ a 13 c. Voorraad 12500 bn.

CHARLESTON, 5 Sept. *Rijst* gezocht en ⅛ c. hooger.

Advertentiën.

(2560) Voor de zoo vele bewijzen van deelneming, tijdens de ziekte, als ook na het overlijden van Mejufvrouw CLARA BOUDIER, laatst Weduwe den Heer WILLEM KOLKMAN, betuigen hare Kinderen, Behuwdkinderen en verdere betrekkingen hunnen welgemeenden dank.

DORDRECHT, 23 September, 1856.

STOOMBOOT-DIENST

tusschen

Zierikzee en Rotterdam,

en tusschenliggende plaatsen en veeren;

DIRECTE VAART MET DE

STOOMBOOT **STAD ZIERIKZEE.**

Dagen en Uren van vertrek in de maand October 1856.

Van ZIERIKZEE:			u.	m.	Van ROTTERDAM.			u.	m.
Woensd.	1,	's midd.	12	—	Dond.	2,	's morg.	6	—
Vrijdag	3,	's morg.	4	—	Zaturd.	4,	„	7	—
Zondag	5,	„	5	—	Dingsd.	7,	„	9	30
Woensd.	8,	„	7	30	Dond.	9,	„	11	—
Vrijdag	10,	„	9	—	Zaturd.	11,	„	5	—
Zondag	12,	„	10	30	Dingsd.	14,	„	6	—
Woensd.	15,	„	11	30	Dond.	16,	„	6	—
Vrijdag	17,	„	4	30	Zaturd.	18,	„	7	30
Zondag	19,	„	5	—	Dingsd.	21,	„	10	—
Woensd.	22,	„	8	—	Dond.	23,	„	11	—
Vrijdag	24,	„	9	—	Zaturd.	25,	„	5	—
Zondag	26,	„	10	—	Dingsd.	28,	„	6	—
Woensd.	29,	„	11	—	Dond.	30,	„	6	—
Vrijdag	31,	„	11	—					

Aanlegplaats te Rotterdam, aan het Oude Hoofd; te Dordrecht aan het Groote Hoofd.

Reizigers met den Rijnspoorweg aangekomen gelieven zich aan te melden bij de Directie van het Station tot het doen van sein, in welk geval de naar Zierikzee vertrekkende Stoomboot aldaar zal aanleggen.

De Goederen kunnen uiterlijk tot een half uur vóór het vertrek der Boot bezorgd worden; later [illegible] blijven dezelve [illegible] pakjes, enz., betaalt men te Rotterdam thans 6 centen, voor ieder adres.

Nadere informatiën te bekomen: Te Rotterdam, bij den heer C. G. Weldrager, Commissaris der Zeeuwsche Veeren, Haringvliet, wijk 12, n°. 11. Dordrecht, bij den heer J. B. Zahn, Marktp. B, 217. Willemstad, bij den heer A. Schippers. Amsterdam, bij den heer G. L. Koopman, Jr., Egelantiersgracht, NN 62.

(2566)

De Pillen van Holloway kunnen door mannen en vrouwen en op elken leeftijd gerustelijk genomen worden; derzelver werking is zacht maar bepaald en zeker. Daar zij in alle deelen des ligchaams doordringen, zoo dienen zij ter wegneming van elke ziekte, en bijzonderlijk voor lever- en maagkwalen; gal enz. Zij zuiveren volmaakt het ligchaam, en derzelver uitwerksels in gevallen van aandrang van het bloed naar het hoofd en borstkwalen kunnen niet genoeg worden gewaardeerd. Om kort te gaan, er zijn weinig ziekten en kwalen, die bij eenige volharding in het gebruik, aan derzelver weldadigen invloed kunnen weêrstaan.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, dépôthouder te *Utrecht* en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (228)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN kan men inteekenen op:

MAGASIN CATHOLIQUE

ILLUSTRÉ.

RELIGION, — HISTOIRE, — NOUVELLES, — HISTOIRE NATURELLE, — ARCHÉOLOGIE, — POÉSIE, — LÉGENDES, — BIBLIOGRAPHIE, — MÉLANGES, — SCIENCES ET ARTS, — FAITS CONTEMPORAINS.

Une Livraison par Mois de 48 et de 52 pages, grand in 8° pittoresque a 2 colonnes.

Un Magnifique volume par an de 480 pages

Orné d'un grand nombre de gravures.

Prix de l'abonnement. . . . . f 3.75

Aan de Heeren Inteekenaren op

UNE LECTURE PAR SEMAINE

paraissant tous les Dimanches,

heeft de ondergeteekende, correspondent voor geheel Nederland, de eer te berigten, dat deze onderneming veel deelneming ondervindt. De verzending per post kan niet dan bij 2 of meerdere nommers geschieden. Men kan bij alle Boekhandelaren inteekenen. De prijs is f 3.50 per jaar, dat zijn 52 afleveringen van 14 bladz. en f 4.50 voor degenen aan wie de Nommers vrachtvrij per post worden toegezonden. Eenige Heeren [illegible], die hun abonnement [illegible] uitgever, den Heer Ph. van [illegible], 33 rue Marcellis à Ixelles les-Bruxelles, genomen hebben, ontvangen de vervolgnummers door den ondergeteekende bij wien hun abonnement is overgegaan. Men zie de beoordeeling van deze belangrijke onderneming in *den Tijd* van Vrijdag 28 Julij N°. 2808.

AMSTERDAM, Augustus 1856.

C. L. VAN LANGENHUYSEN, Boekhandelaar.

Bij bovengenoemden is à 70 Cents verkrijgbaar:

LE PARTI CATHOLIQUE,

Reponse à M. le Comte DE FALLOUX,

par LOUIS VEUILLOT, Redacteur en Chef de *l'Univers*.

Bij bovengenoemde zijn mede de volgende werken verkrijgbaar:

La vraie Morale opposée à la Morale du siècle, par A.-L.-A. Girault, [illegible] honoraire de Troyes, curé-doyen [illegible], 1 vol. in-12 de 400 pages [illegible] . . . . f 0.75.

[illegible] des Apôtres, pour faire suite à l'Histoire de notre Seigneur Jésus-Christ, du P. de Ligny. In-12 de 430 pages. . . . . f 0.50.

Les Cœurs Dévoués, par M. A. des Essarts f 0.50.

Les Délassements de la Soirée, drames sacrés de Métastase, traduits par M. l'[illegible] édition, 280 pages . . . . f 0.50.

Journal d'un Solitaire, contenant l'exposition familière de la doctrine chrétienne, par M. Alphonse de Milly, 3e édition . . . . f 0.50.

Traité complet des Indulgences et du Jubilé avec des pratiques et des prières, par M. l'abbé D. Pinart; in-12 de 324 pag. . . . . f 0.50.

Légendes des Commandements de Dieu, par J. Collin de Plancy; 250 p., 11 gravures f 0.50.

Manuel des Enfants pieux pour se préparer à la première Communion et en conserver les fruits, par M. l'abbé Martin, vicaire général de Mgr. l'Archev. d'Avignon, 1 vol. in-18 . . . . f 0.50.

LE MÊME OUVRAGE, édition de luxe, ornée d'une jolie gravure, riche cartonnage gaufré, or et argent f 0.75.

Ce livre est le plus beau et le plus utile souvenir de la première Communion qu'on puisse offrir aux jeunes gens des deux sexes, pour entretenir dans leurs âmes les sentiments de piété et d'amour envers Dieu.

La ***France et l'Église,*** aperçu historique sur la mission catholique de la [illegible], par M. l'abbé Dret. In-18, 166 pages . . . . f 0.15.

Manfred-l'Excommunié, par M. Letourneur; in-16 . . . . f 0.15.

Le ***Prince malgré lui,*** épisodes révolutionnaires du XIVe siècle, par Nathanael Lenoir; in-18 . . . . f 0.15.

Manuel du pélerinage de Sainte-Reine d'Alise, avec la légende de la sainte, par M. l'abbé Tridon; in-16 . . . . f 0.15.

La ***Vie de sainte Jeanne de Chantal,*** 140 pages, in-18. . . . . f 0.15.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.